GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 17. — W Poniedziałek dnia 21. Stycznia 1833.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 17. Stycznia.

N. Pan raczył Rotmistrza w sztabie Generalnym, Augusta Ludwika Molière, obdarzyć prawem szlachectwa.

Z dnia 18. Stycznia.

Przejeżdżał tu: Królewsko-Angielski goniec gabinetowy, Kraus, z Petersburga jadąc, do Londynu.

Wiadomości zagraniczne.

Belgia.

Z Bruxelli, dnia 9. Stycznia.

Gdy armia francuzka z powrotem do Francyi się udając stanęła nad granicą, zapytał się Generał Sebastiani głównego poborcy ceł, czyby tłómoków żołnierzy dywizyonu jego niechciał zbadać: „Generale! odpowiedział poborca, rozumiemy, że wy waleczni tylko wawrzynami jesteście obładowani, a te niesą kontrebandą!"

Wczoraj człowiek dość dobrze ubrany, który na wielkim placu pokilkakroć zawołał: „Niech żyją Holendrzy! Niech żyje Król Wilhelm!" o mało co byłby zabity od pospólstwa, gdyby warta z Amigo przybywszy na pomoc niewyrwała go była z rąk wściekłego motłochu. Zaprowadzono go z poszarpaną odzieżą na odwach.

Dziennik Kuryer wyraża, iż mało osób jest zaszczyconych wielkim krzyżem orderu wojskowego Wilhelma, który niedawno otrzymał Generał Chassé od Monarchy swego. Taki krzyż mają tylko: NN. Królowie Pruski, Angielski i Wirtembergski, Xiążę Oranii, Xiążę Pruski Wilhelm (brat Króla), Xiążę Wellington, Generałowie: Janssens, Krayenhoff i Limburg-Stirum, Xiążę Angouleme, Xiążę Wrede i Baron Vincent. Dopiero po kampanii w miesiącu Sierpniu 1831., Xiążę niderlandzki Fryderyk otrzymał wielki krzyż wspomnionego orderu.

Według spisanego inwentarza, znaleziono w cytadeli między innemi rzeczami: 130 dział, granatników i moździerzy, w liczbie téj jest 31 sześcio-funtowych, 21 dwunasto funtowych, 11 ośmnasto-funtowych i 12 dwudziestoczterofuntowych; 2008 kul 24ro-funtowych, 3700 bomb, 3500 granatów, 73,190 kilogramów prochu, 1,200,000 ładunków karabinowych.

Prawo, przez które obie Izby nasze imieniem narodu uchwaliły podziękowanie armii francuzkiéj, napisano na pargaminie i zamknięto w kosztownéj puszce, jako akt dyplomatyczny. Przesłany będzie skład ten do

Paryża Posłowi naszemu, który na uroczystém posłuchaniu złoży go Królowi Ludwikowi Filipowi.

Z dnia 12. Stycznia.

Gazety tutejsze przepełnione opisywaniem uroczystości przyjęcia Królów Francuzów i Belgijczyków w Valenciennes i Lille, rozmaitemi mowami władz i odpowiedziami monarchów. Z Valenciennes donoszą pod d. 10. m. b.: „Król Francuzów przybywszy tu wczoraj wieczorem wśród hucznych okrzyków ludu radością uniesionego, odprawił dzisiaj zrana w towarzystwie swoich 3 synów, Marszałków Xięcia Dalmacyi i Hr. Gérard i świetnego orszaku Generałów przegląd brygady Generała Zöpfel i Generała Rigny, jako też gwardyi narodowéj miasta i obrębu. Pogoda sprzyjająca nadała téj rewii świetny widok. Król rozdał 80 krzyżów legii honorowéj, zaś wybór zyskał zadowolenie powszechne. Po przeglądzie i rozdaniu krzyżów defilowały wojska przed Królem i synami jego, a po oglądaniu i zbadaniu okopów i zewnętrznych fortyfikacyi cały pochód wrócił do miasta. Uroczystości trwać będą przez cały dzień."

Z Lille donoszą pod tąż samą datą: „Lille przedstawia teraz widok obozu polowego. Wojska nadchodzą tam ze wszystkich stron, jazda, piechota, artylerya; to, połączone z przybyciem Królów, Xiężniczek i Xiążąt i wspaniałego ich orszaku darzy to miasto nadzwyczajném życiem. Króla Ludwika Filipa z synami spodziewamy się nazajutrz przed południem. Przegląd wojska odprawi się pozajutro. Król nadesłał tu kilka sztafet; wszędzie przyjmowano go jak najlepiéj. Królowa Belgijczyków ani na chwilę nieodstępuje od boku matki swojéj. Król wyzdrowiał zupełnie i jutro będzie już na wielkim obiedzie."

Journal d'Anvers pisze pod dn. 11., iż zrana mówiono w porcie, że 2 do Antwerpii zamówione amerykańskie i 2 angielskie okręty do Vliessingen zawinęły; zaś Komendant holenderski miał im oświadczyć, że wzwyż Skaldy popłynąć im niewolno, i że koniecznie znów muszą wracać na morze. Kapitanowie okrętów wspomnionych niechcieli się podobno zastósować do tych rozkazów, i chyba tylko gwałtowi ustąpić. — Taż gazeta jednak powątpiewa o wiarogodności téj pogłoski.

Francya.

Z Paryża, dnia 8. Stycznia.

Monitor dzisiejszy zawiera obszerne doniesienie o podróży Króla aż do St. Quintin, i o wjeździe jego do tego miasta. Odprawił go N. Pan wraz z Xiążętami konno wśród jednozgodnych okrzyków ludu radością uniesionego i odprawiwszy przegląd gwardyi narodowéj, ustawionéj na placu przed ratuszem, zajechał do domu kupca Joly. Wyższe władze wojskowe i cywilne i mówcy rozmaitych deputacyi, które pozdrawiały Króla, zaproszono na obiad. Wieczorem N. Pan bal przez miasto dany bytnością swoją zaszczycić raczył.

National twierdzi, iż Izba Parów postanowiła, przełożenie względem zniesienia uroczystości dnia śmierci Ludwika XVI., równie jak na przeszłém posiedzeniu, tak i tą razą odrzucić, gdyż z pomiędzy 7 członków Kommissyi przez Prezesa wybranéj, 5 się wyraźnie oświadczyło przeciw temu projektowi, który przez Deputowanego Portalis podany został.

Kuryer francuzki donosi: Po zgromadzeniu odbytém onegdaj u Xięcia Decazes, na którém około 60 Parów było przytomnych, którzy niekiedy bardzo różnego byli zdania, z pewnością przewidywać można, że podczas publicznych dyskussyi o projekcie do prawa względem stanu oblężniczego wielu przeciwników onego w Izbie Parów powstanie.

Dziennik Sporów porównywając w swojém dzisiejszém rozumowaniu Gazetę Francuzką (Gazette de France), przepowiadającą bliskie zwycięstwo stronnictwa prawności, z National, który się cieszy z domniemanych postępów stronnictwa republikańskiego, uważa między innemi, co następuje: „Obydwa twierdzenia niemogą być razem prawdziwe; tymczasem ani jedno, ani drugie niejest prawdziwém. Legitymiści utrzymują, iż oni stali się panami Francyi i wszędzie zwycięstwo odnoszą; stronnictwo republikanów w marzeniu o postępach swoich wielkie znajduje zadowolenie, a partya tak nazwanych niestałych Rojalistów też się cieszy; ona to nam wróżyła, że Izba Ministeryum z d. 11. Paźdz. z oburzeniem potępi, i ile razy Izba postępowanie Ministrów chwali, tyle razy rokuje ona dla nich ostateczną klęskę. Co się nas dotyczy, możemy szczerze zapewnić czytelników naszych, że nas te sprzeczne oczekiwania wcale niezatrważają. Porządek znowu przywrócony. Handel zakwita nanowo, Monarchia konstytucyjna utwierdza się przez jedność rządu i Izb. Więc przyklaskiwać należy szczęściu Francyi! Wszystko idzie jak najlepiéj!"

Pan Vicomte de Chateaubriand przesłał redakcyi gazety Gazette de France następujące pismo do umieszczenia: „Paryż, d. 6. Stycznia. Z największém zadziwieniem dowiaduję się o zabraniu rozmaitych gazet,

które o odwiedzinach, złożonych mi w zeszły piątek, donosiły. Gdy podczas rządu prawnego 15,000 księgarzy dzięki mi swoje składało, żem bronił wolności prassy przeciw prawu jéj zagrażającemu, nieprześladowano ani zabierano gazet, które o wypadku tym pisały. Jestżeż więc mniejszém wykroczeniem, bronić wolności, niż nieszczęścia? Żal mi bardzo, żem się stał niewinną przyczyną nieprzyjemności dla WPana. — Bądź Pan przekonany, że to oświadczenie moje z gruntu serca pochodzi, i racz przyjąć powtórnie zapewnienie szacunku, z jakim jestem dla Pana Dobrodz. i t. d.

Chateaubriand.“

Nowéj broszury Pana Chateaubriand o Xiężnie Berry przedano już 30,000 egzemplarzy, co autorowi 50,000 frank. czystego przyniosło dochodu. Temps rozumie, że to wyborny przez Legitymistów wymyślony środek, aby Pana Chateaubriand wynagrodzić za niełaskę doznaną podczas restauracyi.

Z Tulonu donoszą, że wszyscy w marynarce francuzkiéj służący oficerowie, którzy są cudzoziemcami, otrzymali uwolnienie od służby.

Hrabia Appony miał podać Xięciu Broglie notę, w któréj żąda oddalenia kilku wychodźców włoskich z Francyi, z powodu, iż rozpościerali buntownicze pisma we Włoszech.

Hrabia Vaudreuil, który ostatnią razą był Sprawującym interesa nasze w Wejmarze, został mianowany Posłem przy dworze Drezdeńskim, w miejsce Pana Bourgoing, który w témże samém znaczeniu uda się do Monachium.

Dnia 29. Grudnia 500 ochotników odpłynęło z Boulogne do Oporto.

Z dnia 10. Stycznia.

Temps rozumie, że wybór Pana Stratford Canning na Posła w Petersburgu niedowodzi wielkiéj ze strony gabinetu angielskiego polityki, gdyż dwór rossyjski zapewne jeszcze nieprzepomniał o trudnościach, które ten dyplomat w Konstantynopolu zamiarom Cesarza czynić potrafił. — Poseł angielski pobiera w Petersburgu, aby z całą świetnością dostojeństwa swego wszędzie mógł występować, 13 000 funt. szt. rocznéj pensyi. — Temps uważa též dzisiaj, że poselstwo Xięcia Wrede do Petersburga spraw Greckich się dotyczy, które coraz bardziéj zawiłemi się stają.

Monitor dzisiejszy wyraża: „Gazety stolicy udzieliły publiczności naszéj doniesienia, że d. 7. Grudnia statek nasz Alcyon na rzece Duerze przez baterye Dom Miguela zniszczony został. Rząd, o szczegółach wypadku tego zawiadomiony, natychmiast żądał zadośćuczynienia od rządu portugalskiego za takowe zgwałcenie bandery naszéj, domagając się oraz stósownego wynagrodzenia. Spuszczać się może publiczność na to, że rząd niczego niezaniecha, co się tyczy godności Francyi i interesów prywatnych obywateli francuzkich, których bronić niezaprzestanie.“

Cholera pokazała się znowu d. 24. Grudnia w departamencie Mozy i sprzątnęła kilkanaście ofiar.

Pan Polignac skierował następujące pismo do redakcyi Gazety de France: „MPanie! Umieściłeś Pan w Numerze pod d. 3. m. b. kopią petycyi do obydwóch Izb na korzyść uwięzionych w Ham. Publiczność łatwoby się mogła mylić w zdaniu swojém o celu téj petycyi; widzę się więc w konieczności oświadczyć, iż ja żadnego w niéj niemam udziału. Nigdy bowiem mniéj niemyślałem o własném nieszczęściu, jak w obecnéj chwili. Nasza niedola niknie przed wielką, wzniosłą przygodą. Uwięzienie bohatérskiéj matki Xięcia Bordeaux jedyném naszém jest zajęciem i przepełnia duszę naszę tkliwą boleścią. Nasze życzenia, równie jak i życzenia całéj Francyi, mają w tym momencie jeden tylko przedmiot: ujrzeć otwierające się bramy zamku Blaye.

Polignac.“

Anglia.

Z Londynu, dnia 11. Stycznia.

Albion wczorajszy donosi: „Statek parowy „Lightning“ przybyły wczoraj do Tamizy, przywiózł (wedle pogłoski) odpowiedź Króla Holandyi na ostatnie przełożenia Anglii i Francyi. — Donoszą nam, czegośmy się już spodziewali, iż Król się wzbrania przyjąć te warunki; dodają jednak, że ta odmowna odpowiedź spisana w tak łagodnym i do pojednania się skłonnym duchu, iż łatwo ztąd wnioskować można, że Król życzy sobie rozpoczęcia układów, aby sprawy belgijskie drogą pokoju załatwić. — Że Król takim sposobem się tłómaczył, jak pogłoska niesie, jest niezawodną; używałżeż on kiedykolwiek dawniéj innego sposobu wynurzenia swych myśli? Nietchnęłyż wszystkie jego oświadczenia, nieuwłaczając wprawdzie godności narodu holenderskiego, ani upośledzając jego materyalne korzyści, jednak duchem zgody i pokoju? Nieoświadczyłżeż Poseł niderlandzki przy dworze naszym Hrabiemu Grey, zanim ani kropli krwi się nieprzelało pod Antwerpią, iż gotów w tym duchu zawiązać nowe układy? Więc postępowanie Króla podczas dawniejszych narad i stałość charakteru jego nastręczają nam to zupełne przekonanie, że N. Pan jak dawniéj, tak i teraz

gotów będzie na podstawie słusznych i sprawiedliwych warunków daléj traktować i zawrzeć pokój, jeśli to bez uszczerbku własnéj korony nastąpić może. Lecz uczyniąż mu takie przełożenia? Czyż niedomagał się Lord Palmerston w ostatnjém piśmie, do gabinetu Hagskiego skierowaném takich rzeczy, których dopiąć niemógł? Przekonani jesteśmy, że Jego Dostojność owe propozycye będzie musiał złagodzić, przyczém téż wyznajemy, iż podług naszego zdania nierównie zaszczytniéj i sprawiedliwiéj postąpiłaby była Anglia, gdyby nigdy takich niebyła czyniła roszczeń, przy których obstawać niepodobna."

— W dzisiejszym Numerze wyraża taż gazeta: „Wczoraj po południu przybył tu statek parowy „Sir Edward Banks" z Rotterdamu. Z listów i gazet które przywiózł, wynika, że częste się odbywały obrady gabinetowe w Hadze, których przedmiotem były ostatnie przełożenia Anglii i Francyi; że jednak aż do 8. b. m. nic pewnego niepostanowiono. Mamy jednak pobudki do mniemania, że nasza wczorajsza wiadomość o otrzymanéj przez rząd nasz odpowiedzi Króla Holenderskiego, co do istoty rzeczy jest prawdziwą i że chociaż nic niezawiera stanowczego, jednak nadzieja zawiązania układów nanowo niestracona. Skoroby to nastąpiło, Lord Palmerston byłby zmuszony cofnąć swoje Ultimatum.

Wczoraj Xiążę Tallejrand wielki dał festyn na cześć Hrabiego Pozzo di Borgo. Z pomiędzy gości znakomitych wymieniamy tu tylko Xięcia Liewen, Hr. Grey, Lorda Palmerston, Posła tureckiego, Baronów Bülow, Wessenberg i Neumann, Pana James Graham i Stanley.

Dnia 8. m. b. przybył Xiążę Wellington z zamku Belvoir tu do Apsley House. Onegdaj zrana udał się Xiążę do hotelu Clarendon, aby Posłowi rossyjskiemu, Hr. Pozzo di Borgo złożyć uszanowanie swoje; niezastał jednak Hrabiego, gdyż ten się udał był do Brighton, gdzie go Królestwo Jmć na obiad byli zaprosili.

OBWIESZCZENIE.

Między Jmci Panem Filipem Lehmanem obywatelem i introligatorem tutejszym, a Ur. Pauliną Antoniną Służewską z Bliżyc Wągrowieckiego powiatu podług protokółu Sądowego z dn. 15 Grudnia r. b. wspólność majątku i dorobku w przyszłém zawrzeć się mającém małżeństwie wyłączoną została.

Poznań, dnia 17. Grudnia 1832.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 17. Stycznia 1832.	Papierami	Gotowizną
	po	*po*
Obligi długu państwa . .	94¼	93¾
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	97	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	99¼	—
Wschodnio-Pruskie . . .	98¾	—
Szląskie	—	105¼

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 18. Stycznia 1832.

	Tal.	śgr.	fen.	*do*	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	1	15	—	—	1	18	—
Żyto . . .	1	—	—	—	1	2	—
Jęczmień . .	—	16	—	—	—	18	—
Owies . . .	—	15	—	—	—	16	—
Tatarka . .	—	25	—	—	—	28	—
Groch . . .	—	25	—	—	1	—	—
Ziemiaki . .	—	9	—	—	—	10	—
Siana cetnar à 110 ff. .	—	15	—	—	—	18	—
Słomy kopa à 1200 ff . .	3	10	—	—	3	15	—
Masła garniec	1	15	—	—	1	20	—